

Petersen Tegl A/S
Poul Kjeldsen

Kystdirektoratet
J.nr. 24/02213-4
Ref. Jan Kofod Winther
07-03-2024

Dispensation til færdiggørelse af røgrensningsanlæg inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr.168, Skodsbøl, Broager, Nybølnervej 14, 6310 Broager, Sønderborg Kommune

Ansøgning

I har søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til færdiggørelse af røgrensningsanlæg inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr.168, Skodsbøl, Broager, Nybølnervej 14, 6310 Broager, Sønderborg Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til etablering af fase 2 af forsøgsanlægget som beskrevet i redegørelsen.

Dispensationen er gældende i 5 år til såvel opførelsen af anlægget samt til en indkørings og testperiode. Herefter skal anlægget (fase 1 og 2) fjernes eller der skal fremsendes fornyet ansøgning såfremt anlægget ønskes permanentgjort.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2. I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger. I kan se en klagevejledning i bilag 2.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen

Kystdirektoratet meddelte den 01. marts 2021 dispensation til opsætning af forsøgsanlæg inden for strandbeskyttelseslinjen i 5 år. Ansøgningen vedrørte etablering af et midlertidigt forsøgsanlæg ved et teglværk, med det formål at få en bedre rensning af røggasserne fra hovedovnen.

Der ansøges nu om en forlængelse af dispensationen med yderligere 5 år idet der er sket ændring af forsøgsanlæggets udformning. Teknologien i anlæggets fase 2 skal således ændres fra et elektrofilter til et vådskrubberanlæg som kan rense for fluorider, svovl samt opsamle CO₂. Perioden på 5 år skal muliggøre endelig dimensionering og opførelsen af anlæggets fase 2 samt den samlede indkøring og test af anlægget. Herefter vil der blive taget stilling til, hvorvidt anlægget søges permanentgjort, hvilket forudsætter en endelig ansøgning herom eller om det skal fjernes.

Ændringen af fase 2 betyder, at der påregnes etableret to 20 m høje cylindere med en diameter på op til 3-4 m i tilknytning til det eksisterende anlæg (fase 1) ved den 50 m høje skorsten. Anlægget er endnu ikke færdig projekteret, men der ansøges om at kunne opføre det inden for den nævnte ramme for anlæggets udformning og dimensioner.

I ansøgningen anføres:

Vi anmoder om forlængelse af dispensationsfristen med yderligere 5 år.

Baggrunden for vor anmodning er at del 1 af anlægget er opført og i den afsluttende godkendelsesfase som forventes at ske indenfor de næste 6 måneder.

Herefter fortsætter del 2 af røggrensingsanlægget.

Del 1 opsamlar partikler i røggassen. Del 2 var tænkt som et yderligere elektrofilter magen til del 1 til opsamling af partikler af kalkhydrater som skal rense røggassen for fluorider.

Den teknologiske udvikling og behov for rensning af røggasserne gør at del 2 skal løses med en anden teknologi. I stedet for et elektrofilter bliver det et vådskrubberanlæg som kan rense for fluorider, svovl samt opsamle CO₂. Opsamlet CO₂ skal leveres til fremstilling af grøn bioethanol.

Del 2 af røggasrensingsanlægget er under projektering med hensyn til detailplacering og dimensionering. På nuværende tidspunkt vil der blive tale om 2 cylindre med en diameter på 3 meter hver samt en højde på 20 meter. Resten af anlægget vil være jordnært.

De to cylindre vil blive placeret umiddelbart ved siden af vor 50 meter høje skorsten med en diameter på ca 4 meter i bunden og ca. 2 meter i toppen og med en placering mellem de eksisterende bygninger på 12-20 meters højde. Det etablerede elektrofilter fra del 1 er ca 10 meter højt og opsat på ben, således at den samlede højde er ca 15 meter.

Det vi har fået oplyst på nuværende tidspunkt er at opførelsestiden vil være 1-1½ år hvortil kommer færdiggørelse af igangværende projektering samt indkøring. Der vil således være behov for fristforlængelsen på 3 år.

Ortofoto 2020. Hele matriklen er omfattet af strandbeskyttelse – det mest kystbære ligger inden for den oprindelige strandbeskyttelseslinje (orange linje). Denne ansøgning vedrører placering af et forsøgsanlæg ved skorstenen, i den udvidede strandbeskyttelseslinje, som er markeret med blå pil.

I ansøgningen fra 2020 var anført.

I forbindelse med denne ansøgning oplyser ansøger bl.a.:

Petersen Tegl har i juli 2020 ansøgt om opførelse af et midlertidigt forsøgsanlæg til bedre rensning af røggasserne fra hovedovnen for brænding af tegl, hvor forsøgsanlægget placeres inden for 300 m linjen.

Forsøgsanlægget vil være ca. 10 m højt på ben.

Forsøgsanlægget vil blive placeret inde på fabriksområdet mellem bygninger med en højde på 12 – 20 m og nær den høje skorsten på ca. 50 m. Anlægget vil ikke kunne ses fra vandet, idet bygningerne er højere. Forsøgsanlæggets højde vil ikke overstige højder på de eksisterende bygninger.

Det nye forsøgsanlæg placeres så tæt på det nuværende byggeri som muligt og vurderes ikke at kunne trækkes længere væk fra vandet. Anlægget skal i øvrigt placeres tæt ved den store eksisterende skorsten.

Det nye forsøgsanlæg byggeri placeres på et sted, som allerede er befæstet og inddraget af teglværkets drift.

Det er vores vurdering, at det vil tage ca. 3 år at få styr på alle processer vedr. dette forsøgsanlæg, idet der er tale om mange driftssituationer med mange forskellige typer af ler, der skal brændes til forskellige produkter ved forskellige temperaturer. Vi skal også have anlægget optimeret for at få fastlagt ved, hvilken temperatur vi opnår den optimale optagelse af de uønskede stoffer.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV.

Det nærmeste Natura 2000-område omfatter søterritoriet ud for fabrikken. Når der henses til det ansøgte karakter og dets placering, samt at direktoratet i 2021 vurderede at det ansøgte ikke påvirkede området, er det stadig Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke kan påvirke Natura 2000-området, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering. Det vurderes endvidere, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV, idet Kystdirektoratet vurderer, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

I dispensationen fra 2021 var bl.a. anført:

Forsøgsanlægget placeres et sted, som allerede er befæstet, bebygget og inddraget i teglværkets drift i dag.

Begrundelsen for ansøgningen, mhp. reduktion af røggasser, vurderes relevant for virksomhedens udvikling.

På baggrund sagens oplysninger, vurderes det, at der er tale om et særligt tilfælde, hvor der også kan dispenseres fra strandbeskyttelseslinjen.

Kystdirektoratet finder efter en konkret vurdering, at der i forhold til strandbeskyttelseslinjen ikke er afgørende landskabelige indvendinger mod etablering af forsøgsanlægget.

Det er indgået i Kystdirektoratets vurdering, at en dispensation ikke vil få utilsigtet præcedensvirkning i strid med bestemmelsens formål.

Kystdirektoratet vurderer, at der i forhold til den tidligere meddelte dispensation, ikke er sket ændringer i forudsætningen herfor. Direktoratet finder således, at anlægget - uanset ændringen af fase 2 anlægget - stadig vil være landskabeligt acceptabelt.

Hertil kommer, at dets forureningsreducerende formål taler for en dispensation til såvel en etablerings samt testfase på i alt 5 år.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver efter en samlet vurdering af sagen dispensation til det ansøgte.

Dispensationen er gældende i 5 år til såvel opførelsen af anlægget samt til en indkørings og testperiode. Herefter skal anlægget (fase 1 og 2) fjernes eller der skal fremsendes fornyet ansøgning såfremt anlægget ønskes permanentgjort.

Med venlig hilsen

Jan Kofod Winther
Specialkonsulent
jkw@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Afgørelsen er også sendt til:

- Sønderborg Kommune, post@sonderborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Sønderborg, soenderborg@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Sønderjylland Øst, soenderjylland@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Sønderborg, soenderborg@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, dbf.oestjylland@gmail.com
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

post@sonderborg.dk; dn@dn.dk; soenderborg@dn.dk; fr@friluftsradet.dk;
soenderjylland@friluftsradet.dk; natur@dof.dk; dof@dof.dk;
soenderborg@dof.dk; dbf.oestjylland@gmail.com; miljo@kano-kajak.dk;
sager@jaegerne.dk; pmk@petersen-tegl.dk;

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.